

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Hil.
Egy évre . . . 5	—	Fél évre . . . 8	—
Fél évre . . . 3	—	3 hónapra . . . 5	—
Negyed évre . . . 2	—	Egy órára . . . 1	—
Egy órára . . . 1	—	Egyes szám ára 4 fillér.	

Felolvasó szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

500 fillérig minden sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.

T Á V I R A T O K.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, február 16.

A képviselőház mai ülése d. e. 10 órakor nyílt meg. Az elnöki tisztet Tallián alelnök viselte ezúttal is.

A vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetésének tárgyalását folytatta a képviselőház.

Nyugodtan, minden szenvedély nélkül szólaltak fel az egyes szónokok.

Az ülés d. u. 2 órakor ért véget.

Az új olasz kormány.

— A „Debreczen” eredeti távirata.

Róma, febr. 16.

Prinetti, az új külügyminiszter ma hivatalosan meglátogatta az osztrák-magyar és német nagykövetet, azután pedig egy órahosszáig beszélgetett Visconti-Venostával. Prinetti hivatalát holnap foglalja el. Francia lapoknak az a híre, hogy Prinettinek az a szándéka, hogy a hármasszövetséget megbuktassa, itt nagy derűtségre ad alkalmat.

Párizs, febr. 16.

Prinetti kinevezését külügyminiszterre itt nagy meglepéssel fogadják abban a reményben, hogy alatta a viszony Franciaország és Olaszország között sokkal barátságosabb lesz.

A kínai bonyodalom.

— A „Debreczen” eredeti távirata.

London, febr. 16.

A Standard-nak jelentik Tiencinből 14-iki kelettel: Pekingben megint bonyolult a helyzet.

A függő kérdések kielégítő megoldására most kevésbé van kilátás mint valaha. Hír szerint a békeföltételeknek a kínai meghatalmazottak által való aláírása nem történt korrekt módon. Azt hiszik, hogy az angol követ mielőbb döntő akcióra sürget. **Walderssee gróf állította — ultimatumot küldött a királyi udvarnak.**

A burok szabadságharcza.

A „Debreczen” eredeti távirata.

London, febr. 15. De Wett február 10-én heves küzdelem után megverte

Knox tábornokot s a következő napon átment az Oranje folyón a Fokföldre. Kommandóinak egy részét Koleszberg ellen, másik részét pedig Philipps-tórnától nyugatra küldte, hogy Hertzog-nak délről fölfelé nyomuló kommandójával egyesüljön.

London, febr. 16. A dél-afrikai harcokról az angolokra nézve meglehetősen kedvezőtlen hírek érkeznek. Kitchener négy kombinált hadműveletet indított, hogy a burok bénító működését megakadályozza, de egy sem sikerült. — Botha tábornok ellen Smitt Dorient küldte ki, azonban a vállalat csúfos kudarcot vallott. Botha Steynsdortól le egészen Newcastleig oly hadállást foglalt el, a melyet az angolok meg sem tudnak közelíteni. A második operáció, a mely De Wett ellen irányult, nem tudta megakadályozni, hogy De Wett a Fokföldre betörjön, a ki azonkívül a springfontein-koleszbergi vasutat is hatalmába kerítette. Botha elfoglalta a Volksrust melletti vasutat s ezáltal Kitchener összes élelmezési forrásait elvágták.

A harmadik hadművelet Cunningham tábornok vezeti Delarey ellen, aki kétezer emberrel megszállta Lazalies hegyet s a Pretoria mellett elterülő síkságot. Brabant feladata a Fokföldre benyomult burokat kivenni s jelentése alapján fontos események várhatók a Fokföldön.

Fokváros, febr. 16. Az a bakteriológus, akit a kormány az előfordult megbetegedések megvizsgálásával megbízott, pestis-bacillusokat konstatált és kijelentette, hogy a betegség kétségkívül bubopestis. Eddig 12 esetet konstatáltak a kórházban. Két kaffer meghalt pestisben. A kórházban csak egy fehér ember van.

Tőzsde.

Budapest, 1901. febr. 16.

Holländer Adolf és Fia debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti árákról:

Déli zárlat:		
Buza	1901. Áprilisra	7.52 7.53
	1901. Októberre	7.65 7.66
Rozs	1901. Áprilisra	7.33 7.34
Zab	1901. Áprilisra	6.28 6.30
Tengeri	1901. Májusra	5.22 5.24
Amerika	1/4 olesóbb	

A közigazgatás egyszerűsítése.

Febr. 16.

Hajdumegye és Debreczen, meg az ország többi megyei és sz. kir. városai már hosszasan tanácskoztak és javaslatot dolgoztak ki — s mint a félh. lapok egyre jelentik, a belügyminiszteriumban is lázasan dolgoznak a közigazgatás egyszerűsítésének problémáján.

A belügyminiszterium lázas munkálkodásáról évről-évre vesszük a bulleint, különösen így a költségvetés tárgyalásakor. Makacs láz ez, mely nem gyógyítható, jóllehet az antipirines gyógyszerárak is a belügyminiszterium ügykörébe tartoznak. És nem szül semmit ez a visszatérő láz, jóllehet mindig az a hír előzi meg, hogy vajudik a belügyminiszterium, meg akarja szülni a közigazgatás reformjának tervezetét. De a láz époly pontosan jelentkezik, a mily pontosan elmarad a gyermek.Szell K. providentiális és potenciális államférfiu.

Most már egyszerűbb a gyerek, szerényebb igényekkel lép fel, neve nem a közíg. reformja, hanem csak egyszerűsítése. Azt is olvassuk, hogy azt a rendkívül nagy anyagot, amit az egyes törvényhatóságok e kérdésben produkáltak legutóbb, ezt mind tanulmányozzák és feldolgozzák.

De voltaképen miből is áll ez a rendkívül nagy anyag? — Fővárosi munkatársunkat felküldtük a belügyminiszteriumba, hogy nézze meg. Munkatársunk átolvasta az anyagot s bevittette magát a Rókus kórházba, hol azóta gondos ápolásban részesül s hetek múlva talán fel is épül.

Jegyzeteiből azt tudtuk csak megállapítani, hogy az egyszerűsítési iratok összesen 73 mm. papírost nyomnak. Ebből minden egyes jkönyv »jelenlevők» részére összesen 42 mm. esik, elnöki üdvözlő és bevezető beszédekre 17 mm., záró nyilatkozatokra s az összehívást megköszönő hálszavakra 11 mm. esik, ez összesen 70 mm., maradna tehát a javaslatokra potom 3 mm. Igaz ugyan, hogy ez a jelentékeny summa papíros s ezen sok okosságot lehet kifejezni, mert a biblia és Sakespeare (amely két könyvről azt mondják, hogy minden megvan bennök írva s a többi műveket el lehet égetni) összevéve sem nyom

3 mm-ását, azonban több oldalról kétség merült fel az iránt, hogy e 3 mm. papiroson oly okos dolgok volnának írva, mint a bibliában, vagy akár csak Sakespeareban is és tudósítónk fent jelzett állapota is arra vall, hogy nincsenek.

Arra vall tudósítónk jegyzeteinek azon további adata is, hogy e 3 mm. anyagban összesen 17.202 indítvány s részben ellenindítvány, eszme és ellenezsme foglalhatók s tudósítónk összeállítván az egymást nem fedő eszmék rubrikáit, oly széles papiroson volt kénytelen ragasztás útján előállítani, hogy az hét vég vászon hosszának felelt meg.

A közigazgatás reformja nagy munka. Ez a kérdés a magyar nemzet jellemét, östernészetét érinti gyökérszálaival, ennek megoldásához nagyfejű Herkules kell, az is majd csak évek hosszu és mélyseges munkája után tudja a megoldás tervezetét megtalálni.

De az ilyen csip-csup ankétozások nem szolgáltatnak ahoz valami jó anyagot.

Attól tartunk, olyan lesz ez a tervezet, hogy a nemzet a fejét elfordítva így fog felsóhajtani: Uram, Istenem, ments meg bennünket a belügyminiszterium reformjaitól!

A debreczeni színház sorsa.

Debrecen, febr. 16.

Egy idő óta egyik fővárosi lap a „Magyar Szó”, a mely heves támadást intézett Komjáthy János társulata ellen — lelkesedéssel ontja dicsőítő cikkeket.

Az igazság országa.

A „Debrecen” tárczája.

Fiatalt volt és igazi költő. Rajongott a szabadságért, az igazságért, a becsületért, rajongott minden nemes eszményért, ami az embert föléje emeli a mindennapos gyarlóságoknak, de minden ideáljánál hevesebben és erősebb tüzzel imadta azt, a mi földön a legritkább: az igazságot.

Az igazság országa! Kipirult az arca, fölfort a vére és szenvedélyes láng lobogott a szemében, mikor erről szólt. Szilaj, fekevesztett, elragadtatással beszélt arról a korról, amikor olyannak fog látszani, amilyen a valóságban. Senki sem takargatja bűneit, hibáit, szivtelenségét, alávalóságát, hanem megvallja, megmutatja nyíltan: il en vagyok. Milyen más idő lesz ez, mint a mostani, a képmutató, a hazug, a gyáva!

Erről szólt nagy költeménye is, amelyen éppen dolgozott s amelynek ezt a címet adta: Az igazság országa. Lángoló szavakkal korbácsolta benne a bujkáló bűnöket és eleven színekkel festette meg az igazság országának képét. Olyan szép volt a versnek ez a része, olyan erőteljes és olyan — hamis!

Mikor a felével elkészült és kimondta a nagy szót: hulljon le a lepel minden hazugságról, bűnről, hitványságról, gyarlóságról, elnyomta az álom és lefeküdt. A teleirt lapokat az asztalon hagyta.

Igazán nem tudjuk minek deklaráljuk ezt a lelkesedést? Hát Magyarország exponált vidékein már olyan kifogástalan viszonyok közt teljesít a magyar színészet kulturmisztériót, hogy afelől egész nyugodt lelkiismerettel foglalkozhat egy fővárosi napilap örökösén Debreczen színészetével.

Más tekintetben is bizonytalanságban vagyunk, de méginkább a nevezett lap egész olvasóközönsége, mert bajos megállapítani, melyik volt a helyes álláspont, az-e, amikor komoly érvekkel lekritizálta — avagy az-e, amikor most egyoldalú információ után úgy felmagasztalta Komjáthy János társulatát, amelyenhez hasonlót az ország első műintézetének se előlegezett volna!

Az a tendenciózus cikk, mely fenti címmel az idézett lap febr. 14-iki számában jelent meg, azt mondja, hogy Debreczen színésze válság elé került és állítja, hogyha nem Komjáthy János lesz a debreczeni színház igazgatója, akkor ez a színészet évek hosszu sorára képtelenné válik a további érvényesítésre.

Nahát ezt megmondta! Szeged, Arad, Kolozsvár, Budapest színészetének löttek! Ott már lebukott a színészet ügye. Mert azt a „Magyar Szó” is elfogja ismerni, hogy Komjáthy csak nem emelheti szírtre valamennyi város színészetét.

Hát az igaz, hogy Komjáthy öt éve debreczeni színház igazgatója, de nem a közönség szerete és előismerete tartotta vissza, hanem — szegyenkezve valljuk be — több olyan ember, akik sem színművelői tudással, sem alapos kritikai képzettséggel nem bírnak, de nagyon „jó pajtások”. Nem áll tehát a „Magyar Szó” azon állítása, hogy Debreczen egész társadalmá és sajtója előismerettel veszi körül Komjáthy és társulatának működését. Igaz csak az ellenkezője, hogy soha még a debreczeni közönség annyira elegendetlen nem volt egy testülettel szemben, mint open most a Komjáthy Jánoséval.

Egy fényesen világított, nagyteremben ült, karosszékekben, egyedül. A terem falait vörös posztó borította. Vörös volt még a mennyezet és a padló szőnyege is. Baloldalt vörös függönnyel félig eltakart ajtó volt, melyen erős világosság tödült be; jobboldalt fekete függöny takarta el az ajtó egy részét. Kívül koromsötétség volt.

Csodálkozva nézett körül a költő a teremben. Egyszerre hangokat hallott, fölülről talán az égből, A szózat ez mondta:

— Elérkezett az igazság országa. Mindenek kik a bűnbánatban találatának és tisztos álarozatot viselének, leteszik az álarozatot és megvallják minden bűneiket, hibáikat, gyarlóságukat.

Mikor elhangzott a szózat, félre lebbent a vörös függöny. A költő oda nézett és majd kővé meredt ijedében. Koronás uralkodók jöttek, hosszu sorban. Odajáruktak az ő széke elé és letették a koronájukat a földre. És szólának:

— A népek milliói fölött uralkodtunk, holott gyarlóbbak vagyunk a leggyarlóbbnál is. Szentté avattattuk személyünket, pedig zsarnokok voltunk. Főlesküdtünk a nép javára s csak a magunk javával törődtünk. A nép porig alázkodott előttünk, milliókat áldozott értünk s mi eltűrtük az embert meg nem illető. Istent sértő bálványozást és elfogadtuk a nehéz munkával szerzett milliókat. Im, letesszük koronánkat, nem illet meg minket.

E szók után meghajoltak és kimentek

Müsora annyiban változatos, hogy örökösön „változik”. Az ember reggel azt hiszi, hogy azt játszik amit délután hirdetnek, pedig egészen más darabot lát, mint a milyenre este jegyet váltott.

Diszletei, ruhatára napról-napra gazdagabb. Van benne valami! De a társulata, a karszemélyzete, az előadások művészi értéke perczről-perczre szegényebb.

És hogy Debreczen műter közönsége megelégette ezt az állapotot s másba veti bizalmát — a kitünő direktor a „Magyar Szó” szalmaszál cikkéhez kapkod, hogy azt a rettenetesen erősen deklarált ambícióját megmentse. Kétségbeesett törekvése ez! Különösen, mikor a cikk olyan nyilvánvalóan szembe akar állítani két Debreczen társadalmi áramlatot és az egyiket, amelyiknek kisebb gondja is nagyobb annál, hogy Komjáthy Jánossal törődjék, vád alá helyezze.

Nem ez a párt hívta meg Bölönyt, hanem az a közönség, amelynek a debreczeni színészet boldogulása a zsebébe vág — a bérlők. Senkinek sincs joga a másikra ráerőszakolni magát. Ha egyszer valaki valakinek nem tetszik, ott kibuvókkal jóviszonyt helyreállítani nem lehet. Már pedig ez a pártoskodási érv a jelen esetben éppen ilyen kibuvó akar lenni.

Hogy a színházbizottság és a tanács Komjáthy mellett van, azt sajnálattal tapasztaljuk mi is. Az sem lehetetlen, hogy a pályázatban ezek lévén az ítéletre jogosult faktorok, Komjáthyknak fognak előnyt adni, de akkor járjon a színházbizottság és a tanács a színházba, — azok akiknek eddig a zsebükbe vágott, levonják a konzekvenciát és bevárják azt az időt, amikor majd csak ugyan szírtre emelik a debreczeni színészet ügyét.

Ne fájjon a „Magyar Szó” feje Debreczenért s ha csakugyan olyan kitünőnek találja a debreczeni társulatot, akkor ne amellet érveljen, hogy Debreczent boldogítsa, de küzdjön azért, hogy ez a fenomenális testület a fővárosba kerüljön.

Egyebekben tessék csak türelemmel

a fekete függönyös ajtón, melynek küszöbén nyomban elnyelték őket a sötétség.

Más alakok jöttek utánuk. Ezek is meghajoltak a költő előtt és így szóltak:

— Miniszterek voltunk, az ország javainak legfőbb sáfárjai. Miránk volt bízva vagyona, szabadsága, élete, nyugalma. S mi nem gazdálkodtunk becsületesen a vagyonával, meg-megraboltuk szabadságát, nem védjük az életét, nem törődünk a nyugalomával. Nem átalottuk megvesztegetni magunkat, hogy vagyonhoz jussunk és nem törődünk az ország érdekeivel, ha ezen az áron megmenthettük a hatalmunkat. Jutalmakat osztogattunk a hízlekedőknek és elutasítottuk az érdemeseket. Letesszük hatalmunkat, többé nem vagyunk rá méltók.

Ezeket is elnyelte a fekete függöny mögött leselkedő sötétség. Utánuk papok jöttek, feketében, fehérben, bíborban.

— Lelkipásztorok voltunk. Főlesküdtünk a vallásunkra, mely szeretetet tanít és fogadalmat tettünk a tiszta életre. És mi a vallásból, melynek egyesíteni kellene az embereket, politikát csináltunk, a mely hazugságban fogan és gyűlöletet szül. A tiszta életet tiszta szívből gyűlöltük, a dözsölésben, kéjelgésben telt kedvünk. Megfogadtuk, hogy tanítani fogjuk a népet s ahelyett bujtítottuk. Megfogadtuk, hogy türelmesek leszünk és erőszakoskodtunk. Megfogadtuk, hogy imádjuk az Istent s csak czégernek használtuk, hogy biztosabban lépre menjek.

lenni. Nehány hónap megadja majd a feleletet arra, hogy milyen nagy előismerés veszi körül Debreczenben Komjáthyt. Akkor majd kiviláglik az is, hogy a legnagyobb kárt a „kitünő” igazgatónak a „Magyar Szó” közleményei tették, amelyeket Debreczenben csendes részvétellel tudják kellő értékére leszállítani.

Színház.

Vasárnap, febr. 17-én d. u. félhely-
árakkal **Sulamith**.

Este a párisi repülő ballet-társaság
második vendégjátéka. — Ezt megelőzi:
Báránycsók Operette 3 felv.

Hétfőn, febr. 18-án, a Párisi repülő
ballett harmadik vendégjátéka. Ezt megelőzi:
A makrancos hölgy. Vigjáték 5 felv.

Kedden, febr. 19-én, a Párisi repülő
ballett negyedik vendégjátéka. Ezt megelőzi:
A becsületszó. Vigjáték 3 felv.

Szerdán, febr. 20-án, a Párisi repülő
ballett ötödik vendégjátéka. Ezt megelőzi:
A bölcső. Színmű 3 felv.

Ejtel után.

Premiér.

A bukott premiérek száma ismét szaporodott. Hájó Sándornak Pesten nem nagy sikert aratott vigjátéka került színre az este igen szép közönség előtt. E tömeges látogatást pusztán a hazai szerző jelölésének mondott műve utáni vágyakozás okozhatta, mert a sűrű vendégszereplések, a küszöbön álló ballet produkciók ingere mégis nagyobb, mint oly dolgoké, melyek port vertek ugyan fel előadásuk alkalmával, de aztán gyorsan visszaestek abba a mélységes homályba, mely közös sirja csaknem minden hazai szerző tévete és még nem izmosodott törekvésének.

A tegnapi premier megbukott. Leginkább a darab gyengesége okozta

nek az emberek. Hazugság, képmutatás, szentségtörés volt az életünk.

A fekete függöny nyomban elnyelte ezeket is.

— A bírák jöttek utánuk.

— Bírák voltunk, osztoi a földi igazságnak s mi áruba bocsátottuk a ránk bízott szent jogot. Csúáltunk hamisságot az igazságból és igazságot a hamisságból. Könnyelműek voltunk s egy szeszélyért megbélyegztük az ártatlant, vagy rászabadítottuk az emberiségre a bűnöst. Nem voltunk méltók tisztunkra, Im, letesszük.

— És eltűntek a fekete függöny mögött.

— A költő megborzadva hallgatta a szörnyű vallomásokat. S a vezeklők sora egyre-másra jött a nagy fényességből, a vörös függöny mögül és ismét gyorsan eltűnt a fekete függöny mögött. A bírák után a katonák jöttek, aztán hivatalnokok, kereskedők, gyárosok, újságírók, tanárok, töképezészek, képviselők, ügyvédek, orvosok, hűtlen asszonyok, leányokkal kereskedő anyák, házibarátot kereső menyasszonyok, másokon élőködő gavallérok s az embereknek ezer és ezer fajtája, kiknek hibáiról nem tudunk s akiket tisztelttel, szeretettel környékeztünk. A köllő majd beleőrült a látásukba.

De még nem szakadt vége a sornak. Rendre jöttek a költő legjobb barátjai, rokonai, ismerősei.

— Hát ti is bűnösök, ti is hitványak

ezt az, de hozzájárul az előadás gyengesége is. Maguk a színészek is vállvetve dolgoztak azon, hogy ne kelljen többször játszaniok ez üres helyzetvigjátékban.

Hogy mi a darab tartalma, arról jobb nem beszélni. Maga a cím is csak hangzatos frazisz, melylyel a szerző alaposan téves intenczióinak diadalrajtattatását ily módon akarta elősegíteni. Ifjak és öregek (no, mert a férfiak már nem hevülnek az ilyesmiért) szép számmal jöttek elő, hogy a cím után itélve holmi érzékisiklandó pikantériában legyen részük. Csalódtak, de nem kellemesen. Az egész darab összefüggéstelen, érthetetlen, még befejezése sincs!

T. Halm y Margit igazi művészi magaslapon álló játéka volt egyedül jó, Fáy nehézkes volt a nem neki illő társalgási szerepben. O d r y modorosán beszélt s nem színezte ki eléggé az ok nélkül mindenfelől fenyegetett ismeretlent. Pávay Ilonka kisebb-szerepében ezuttal elég jó volt. T a n a y tulzásával, B a r t h a hidegségével dobta mélyebbre a darabnak amugy is mélyen fekvő értékét.

Felemelt helyárak.

Hát mégis csak úgy tánczol Debreczen minden hatósága, ahogy Komjáthy János füttyöl. Kell-e erre fényesebb bizonyíték a repülő balletnél. Isten tudja honnan keritette elő s olyan művészi értéket tulajdonít ennek a különben sem a mi színházunkba való komédiának, hogy a mutogatását is drágábbra becsüli — a saját testülete előadásainál.

Hát ez a ritkaságba menő önzetlenség még nem lenne hiba, de hiba az, hogy a szerződésben előirt paragrafusokat a sarokba vágja, nem kérdez meg se színházbizottságot, se tanácsot, hanem a saját jószántából 25% felemeli a helyárakat.

Ki hát az ur Debreczenben? Ki merne

vagytok? Kiáltotta megrettenve. Hid g verejtek ült ki a homlokára és nyugtalanul lánykolodott.

Egy fiatal, ártatlan képű leány állt meg előtte. Egyedül jött.

— Menyasszonya vagyok egy becsületes iljunak, de a háta mögött egy gazdagabbat kerestem. Találtam is és azé leszek, aki jobban megfizet.

A költő ránézett: a menyasszonya volt.

Kétségbeesetten tépte a haját, szíve olyan hevesen dobogott: hogy szinte szelvetette a mellét és keserves zokogásra fakadt.

Valaki a vállára tette a kezét. Főlnézett és elordította magát. A saját alakja hajlongott a szék előtt.

Becsületnek és az igazságnak voltam prédikálója és irigykedtem és rosszat mondtam azokra, akik körülöttem éltek. A nemes idealok rajongójának adtam ki magamat és kapzsibb voltam a szatócsnál. Elfo-gadtam az emberek hódolatát, pedig oly közönséges fráter voltam!

A költő föl akart ugrani, hogy megfojtsa az előtte hajlongó alakot és — fölébredt.

Egy pillanatig visszagondolt arra amit álmódott. Aztán szétnézett a szobában, odarohant az íróasztalához s mintha egy szörnyű bűnkisérlet nyomait akarná megsemmisíteni, ezer darabra tépte a kéziratot.

Sebestyén Ede.

előre hirdetni, hogy mindennek úgy kell történni, ahogy azt én akarom: első Komjáthy János.

Egyebekben elősmerjük, hogy szerényen viselte magát, mert épen olyan nyugodt lelkiismerettel emelhetne volna fel 100%-el is a helyárakat. A színházbizottság; előre is a leghatározottabban állítjuk épugy beleegyezett volna a 100 %-be, mint ahogyma délutáni ülésén belefo g e g y e z n i a 25-be.

Csak aztán a nagyközönség meg ne unja ezt a tánczoltatást s csendes otthonában ne várja azt a jobb időt, amikor majd 25 %-el olesóbban rugják előtte a port.

NAPI HIREK.

A népszínmű jövője.

A fővárosban nagy port vert fel a Herczeg Ferencz O c s k a y b r i g a d e r u s című darabja, a melyben a Magyarországnak ez. lap szerint a nagyevű szerző meghamisítja a történelmet s Rákóczyt szalon-hósnékné tüneti fel.

Ezek után szinte eltudjuk képzelni a magyar népszínműírás jövőjét, a mely új irányban fog elindulni s az alábbiakhoz hasonló jelenetekből fog állani:

Szin: A falusi bíró eszerépfődeles udvarháza. Kivülről belátszanak a felvég házai. Az udvaron kut, néhány fás a községi börtön ajtaja. Mikor a függöny felgördül, a bíróné virágait öntözi az ambituson, a kisbíró pedig fát vág.

Bíróné: Kisbíró ur!

Kisbíró: Parancsol?

Bíróné: Nem tudja, hol marad olyan sokáig a férjem?

Kisbíró: Azt hiszem a főnök ur mindig a vendéglőben tósztoz. Talán tetszik tudni, hogy a Hadrián kerékpáros egyesület ma kirándul a helybeli vendéglőbe.

Bíróné: (félénken) Kisbíró ur számíthatok az ön diszkréziójára?

Kisbíró: Feltétlenül nagyság.

Bíróné (fájdalmas hangon): Én azt hiszem, hogy a férjem egy más hölgynek udvarol.

Kisbíró: Lehetetlen. Kegyed ezt csak tulzott idegességében gondolja.

Bíróné (keserűen): Higyje meg kedves kisbíró ur, hogy már öt vagy hat hét óta nem alszom. Férjem, a bíró, mindig afféle hommes a femmes volt, a ki örökön-örökké más asszony után futkosott. Oh én, fájdalom, nagyon jól ismerem Aladart.

Kisbíró: (leteszi a fejszét) Én ellenkezőleg azt hiszem, hogy a főnök ur nagyon rokonszenvez kegyeddel.

Bíróné: Téved. Istenemre mondom, hogy téved. Különben is ha megengedi, dalolni fogok valamit. (Dalol):

Nines az Istent mire kérjem,

Hej, nem szeret már a férjem!

Rám az eg is besötétül;
Megörülök a migréntül;
Hajahaj!

(A virágserépre borul és sirva fakad.)
A kisbíró (felre): Szegény kicsike!
(Sóhajtván): Istenem, ha én lehetnék a főnök ur helyében!

Biróné: (fátyolos szemmel vonul vissza a házba).

Kisbíró (meghatva): Szegény asszony!
(Hirtelen): Eh busújon a ló. — Egyszer élünk, legyen legalább jó kedvünk ha egyébb nincs!

— (Énekel):

Idegdoktor, kedves idegdoktor,
Art nekem az agymunka s a sok bor.
A fejem is szinte kábul,
Adjon bromot a javából,
Hajahaj!

(Énekelve tovább aprítja a hasábfát).

Isfentiszteletek.

Nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelk.
Kistemplomban: Bíró János s. lelk. Újtemplomban: K. Tóth Kálmán lelk. Ispótytemplomban: Kovács Zsigmond s. lelk. Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órákor Materny Lajos főesperes tart isfentiszteletet.

Az Obrenovicok vérrokonai Debreczenben.

Az Obrenovic-dynasztiát tudvalevőleg rokonai kötelekek számai is sokszorosan fűzik hazánkhoz. Delmagyarország legelőkelőbb magnásaládái vérbeli rokonságban is állnak a szerb uralkodóházzal. Az atyafiság ott kezdődik, hogy Obrenovic Milos fejedelem leányait, néhai báró Nikolic s János (Fodor volt belgrádi követ atyja) és Baich Milos bárók vették nőül s így történt, hogy midőn Obrenovic Milos fiát, Mihály fejedelmet 1868-ban meggyilkolták, a mesés értékű vagyon e főuri család sarjaira mint oldalági rokonokra szállott. Báró Nikolic s Fedor egyik gyönyörű s kedves leányát pedig gróf Hardeg a Debreczenben állomásozó Vilmos huszárezred főhadnagya vette nőül. Az örökösök azonban ekkor pusztán nagylelkűségéből egy igen tetemes részt a földi javakban ugyancsak szűkölködő ifju Milán királynak engedték át. Végre magának Mihály fejedelemnek felesége magyar leány és pedig Hunyadi László gróf nővére, Julia grófnő a mostani a Arenberg herkegnő volt. Ezen családi összeköttetés révén is érthető, hogy az Obrenovicok mindenkor őszinte barátai voltak Magyarországnak.

A „Függetlenségi kör” bálja.

A „Függetlenségi kör” mint minden évben, úgy az idén is megtartja szokásos táncmulatságát, mely egyike a farsang legsikerültebb báljainak. Magyaros jó kedv jellemzi e mulatságot. Így fog ez lefolyni f. hó 16-án is a Bika disztermében. Találkozója e bál a debreczeni ifjaknak s leányok

nak. Nem egy boldog házasságnak volt már megteremtője e bál. Készüljetez leányok s ifjak! kik jól akartok mulatni s egy kellemesen eltöltött est emlékével akarjátok az ideai farsangot bezárni. Nem szükséges e mulatságot dícsérni, ismeritek is azt a multból, sokat hallottatok arról szüleitektől, kik ifju korukban oly örömmel várták a „Függetlenségi kör” bálját.

Öngyilkos tanító.

Pisztolylövés zaja riasztotta fel tegnapi reggeli 10 órákor a Piac-utcán levő Szarvas vendéglő környékét. A gyilkos golyó egy harmincz éves, életerős férfi életét oltotta ki.

Korpás Istvánnak hívták az öngyilkost. Állami tanító volt Torontálmegyében s utóbb Magyar-Pádé községbe helyezte át a miniszter. Valószínű, hogy éppen új állomásának elfoglalására utazott Debreczenbe.

Tegnapelőtt este 11 órákor a Szarvas vendéglőbe tért be s ott szobát kért magának. Majd lefeküdt s meghagyta, hogy reggeli 6 órákor költsek fel, mert tovább kell utaznia.

A cseléd be is zörgetett hozzá, de Korpás azt válaszolta, hogy most már később fog elutazni.

Később megint kopogtattak az ajtón, anélkül, hogy választ nyertek volna. Nemsokára egy hatalmas dörrénés reszkettette meg a levegőt.

A vendéglős azonnal rendőrökért küldött s felnyitatta az ajtót.

Rémes látvány tarult szemek elé. A fiatal tanító ott feküdt az ágyon holtan, szájából erősen ömlött a vér s kezében még akkor is göresösen szorította a revolvert.

A holttestet beszállították a közközházba. Zsebében talált irataiból megállapították, hogy az öngyilkost tényleg Korpás Istvánnak hívják, szegedi születésű 30 éves, tanító. Levelet, amiből az öngyilkosság okát meg lehetett volna állapítani nem hagyott hátra.

A rendőrség a szegedi rendőrfőkapitányságot és Magyar-Pádé község előjáróságát értesítette az esetről.

Garázda részeg.

Tóth András uram kefégyári munkás, de aztán úgy is iszik, mint egy kefékötő. Tegnapi is leitta magát a sárgaföldig s berugott állapotban otthon a lakásán halálra rémitette nemcsak a ház lakóit, de még a szomszédokat is. Egyiket megöléssel fenyegette, a másiktól meg azon szívelyes igérettel távozott el, hogy felgyújtja a feje felett a házat. Hogy pedig ne csak igérettel távozhasson a megrémült emberektől, de tegyen is valamit, sorra bevverte az udvarban lakókra az ablakokat. Hanem ezzel a tetteivel pörüljárt, mert oly nagyon megsértette a kezét, hogy most lakásán ápolják. Ha felépül a rendőrség intézi el az ügyét, de legkevésbé sem a lovagiasság szabályai szerint.

Nyilvános számadás és köszönet.

A szegényeknek ingyen kenyérral ellátása végett alakult alulírott bizottság 1901. évi január hó 16-án megkezdett és bezárólag 1901. évi február hó 14. napjáig terjedő 30 napi működésének eredményéről a következőkben számol el:

I. Bevétel: a) kegyes adakozóktól begyűlt s a „Debreczeni Újság” hasábjain névszerint és részletesen is kimutatott készpénz 1576 kor. 54 fill., b) egyéb adományok és pedig: 1. ajándékba kapott: 645 kenyér, 2. tepertő 20 kiló, 3. mézeskalács 50 adag; 4. kétszeres kenyérliszt 344 kiló, c) Pénzért vásárolt 7100 kenyér.

II. Kiadás: a) készpénzért vásárolt kenyérért 1074 kor. 14 fill. b) egyéb adományokban: 1. ajándékban 636 kenyér, 2. tepertő (300 adagban) 20 kiló, 3. mézeskalács 50 adagban, c) pénzen vett 7100 kenyér.

III. Maradvány mint pénztárkészlet: a) készpénz 529 kor. 40 fill. (melyből 400 korona takarékpénztárban van), b) ajándék 9 kenyér, c) pénzen vett 9 kenyér, d) kenyérliszt 344 kiló.

A fent elsoroltakat egybevetve meggyőződhetik a t. nagyközönség, hogy ez elsőrendű szükséglet egyik legfontosabbikát — a neimes szívű jöltevők áldozatkészségéből kiszolgáltatott ingyen kenyeret felettébb sokan veszik igénybe; mert hiszen 30 nap alatt a 7736 kenyérből kiosztott 22,234 adag kenyérral lett a jelentkezett — ugyanannyi szegényen segítve. És miután az ingyen kenyeret igénylő szegényeknek száma éppen a tél szigorú volta miatt hova jobban gyarapodik és mert a meglévő pénztárkészlet további 10—22 napra alig nyújt fedezetet, most, midőn az eddigi adományokért hálás köszönetet mond a bizottság, ugyanakkor tisztelettel kéri Debreczen városának minden nemes czélért lelkesülő és áldozatkész közönségét: sziveskedjék adományaival az ingyen kenyér kiszolgáltatást legalább a jövő hó közegéig elősegíteni és lehetővé tenni. Kelt mint fent. Bészler Károly biz. h. elnök. Tóth Kálmán biz. tag. Than Gyula biz. jegyző. Komlóssy Arthur biz. elnök. Zádor Lajos biz. tag. Varga Károly biz. penztárnok.

Újabb adományok a népkonyhára.

A népkonyhára újabb adományoztak: Tóth András, János, Gergely, István és Béla 20 korona, ifj. Kaszanyitzky Andorné 6 kor., öz. Jarmy Elekné, Berger Mórné 4 - 4 kor. N. N. 3 kor.

Móricz Ferencz disznóhus és kolbász, Gömöri Lipótné 1 tal kaposzta, Debreczen, 1901 febr. 14. Szűcs Kálmán négyeleti penztárnok.

A pinczér betegsegélyző egyesület közgyűlése.

Ülést tartott az éjjel két órákor az Angol királyi helyiségében a helybeli pinczér betegsegélyző egyesület. Az ülés a Kovács Dezső elnök lemondásával megüresedett elnöki tisztséget töltötte be. Elnökké Lendlbauer Kálmánt választották, míg alelnök Glüeck Henrik, a Hungaria főpinczére lett. Az egyesületi orvosi tisztséget ujjalag Rózsa Lajos dr.-ral töltötték be.

Táncmulatság Sámsonban.

Az alig két hónapja alakult, s máris életképes Kossuth-kör rendezett e hó 10-én Sámsonban sikerült táncmulatságot. — A befolyt tiszta jövedelmet a Kör penztára javára fordították. — Felülfizettek a következők:

Péter Pál 3 kor (Debreczen), Dr. Megyeri Pál (Debreczen), Gál Elek (Debreczen), Hermann Mátyás (Debreczen), 2—2 kor. Udvarhelyi József 7 kor (H.-Nánás), Balogh Kálmán 10 kor., Bányai Lajos 1 korona, Gödiny Ferencz 2 kor, Szőőr Antal 1 kor, Ujjváry István 50 fill., Lukács Ferencz 3 kor., Csürködi István 3 kor, Budaházy György 20 fill., Hamza László 1 kor, Jánosi Zoltán 2 kor, Farkas Lajos 1 kor, Dr. Jámbar Mihályné 2 kor, K. Sándor László 1 kor, Szabó József 1 korona.

Villamos szerencsétlenség.

Liverpoolból nagy szerencsétlenség híret jelentik. Az erős havazás következtében a

nagy tömeg hó a telefon- és távirat-drótok közt megakadt, s az egész hálózat leszakadt a legnépesebb utcákra. A leeső drótok érintkezésbe jöttek a villamos vasut drótszálaival s ez által maguk is megteltek villamossal úgy, hogy a földre lelévő végük halálos veszedelmet hozott emberekre és állatokra egyaránt. A villammal telt drótok több, mint egy tucat ember köré esavarodtak s a kipattanó szikrák soknak ruháját is meggyújtották. Egy bérkocsis-ló, a mint a villamos drót érte, összerogyott és meg sem mozdult többé. Egy rendőr segítségére akart sietni egy asszonynak, a ki a drótok közé került, de maga is oly erős villamos ütést kapott, hogy fájdalmában nagyot ugrott a levegőben. Csak ezután látta be ő is és mások is, milyen veszedelmes dolog a katasztrófa áldozataival érintkezésbe jönni. Az első áldozatok a nélkül, hogy gyanították volna, kerültek bele a bajba. Beszélgetve sétáltak végig az utcán, a mikor egyszerre összeestek, a mint a látáhatatlan drótok testüket érték. R műletes volt latni, a mint iszonyu fájdalmakban henteregtek az utcán. Végre előkerült egy halta, melylyel a drótokat átvágták s néhány áldozatot megmentettek. Azután deszkákkal és kötelekkel igyekeztek a szerencsétleneket kimenteni kétségbeesett helyzetükből. Telefonozni akartak a villamos társaság központjához, hogy az áramot szüntessék be, de a telefonösszeköttetés megszakadt, a balcsét következtében. A rendőrség gyorsan elzárta a veszélyezett utcákat, — mi által a további szerencsétlenséget megakadályozták. Összesen két ember halt meg és tizenhároman veszedelmes égési sebeket szenvedtek. Ezenkívül négy lovat is megölt a gyilkos villám.

Királyunk Miksa császár emlékének.

Mexikóból jelentik, hogy Miksa császár emlékére Kverateróban az Egyesült-Államok köztársasági elnökének beleegyezésével kápolnát építettek, amelynek számára királyunk gyönyörű oltárképet ajándékozott. A kép elvitelével a király Kheven Hüller herceget bizta meg, ki a felolvasási ünnepségeken is meg fog jelenni. A politikusok ezen eseményből a monarchia és Mexikó között 1866-ban megszünt összeköttetés megújítását sejtik.

Rémhülés.

Ez a meglehetősen rémes szó az influenza magyar neve akar lenni, így állítja ezt a kolozsvári Ellenzék. Őszintén szólva az a csuf nyavalya éppen nem érdemel ennél szebb magyar nevet, s ha már maga a betegség, akár tetszik, akár nem, egész Magyarországon megfészkelte magát, hadd csufoljuk magyarul. Nem valószínű ugyan, hogy ez az erdélyi szólásmód gyorsan népszerűvé váljék, de miért ne próbálna szerencsét a rémhülés szó, amikor az automobil magyar elnevezése a fóka is megkezdte rövid és kínos pályafutását.

Egy halálraitélt öngyilkossága.

Szombathelyről írják: A repezeszentgyörgyi rablőgyilkosság miatt jogerősen kötél általi halálra télt Pete-Postás János csütörtökön hajnalban börtöncellájában alsónadrágának zsinégével guggoló helyzetben ágyára felakasztotta magát. Hörgésére a börtönőr bement a cellába és idejekorán sikerült a zsinéget elmetszve az elítéltet az öngyilkosságtól megmenteni. A fogházorvos a már fuldokló rablőgyilkost csak nagy nehezen tudta eszméltre hozni. — Pete-Pos-

tás János most kórházba került, ahol az öröket megkettőzték.

Ehínség Zemplénben.

Kassai tudósítónk értesítése szerint Zemplémmegye sztrókoi járásában nagy az ehínség a lakosság közt. Egyes községekben már kenyér sincs a háznál. A főispán megbízásából Prihoda Etele aljegyző bejárta a községeket s szomorú tapasztalatairól jelentést terjeszt be a megyei törvényhatósági bizottságnak, a mely az általános gyűjtéstől eltekintve, államsegétytel akar a köznép nyomorán segíteni.

Kardpárbaj kettős halállal.

A löcsei halalos kardpárbajról, melyet már részletesen megírtunk, kassai tudósítónk most a következőket jelenti:

Enderle Rezső és Lerner Alfréd hadnagyok között lefolyt halálos kimenetelű párbaj még egyre nagy izgatottságban tartja a felvidéki közönséget, miután a meghalt Enderle Rezsőn kívül valószínűleg Lerner Alfréd is áldozata lesz a párbajnak. Tegnap már halálhíret is keltették, de a tény egyelőre csak az, hogy a párbaj óta eszméletlenül fekszik betegágyában és az orvosok kevés reményt fűznek felgyógyuláshoz. A valóban kiesnyes összeszólalkozásból keletkezett lovagias ügynek két áldozata lesz. Oly szomorú eredmény, melynek párbaját az utóbbi évek párbaj krónikáiban hiába keressük. A szerencsétlen áldozat temetése nagy katonai pompával ma ment végbe. A temetésen az intelligens közönség is nagy számban képviselve volt, daczára annak, hogy Löcsén a polgárság és katonaság közötti jó viszony az utóbbi időben előfordult kellemetlen incidensek miatt teljesen elhidegült. A mint hírlik, az ezredet áthelyezik Löcséről. A tisztikar a gyász miatt emondott a mai főispáni estélyen való részvételtől.

Egy alispán becsületbeli ügye.

A képviselők körében igen érdekes afférről beszélnek. Tarnay Gyula borsodmegyei alispánt Berzeviczy György borsodmegyei nagybirtokos egyik feljelentésében különféle vadakkal illette. — A miskolci szabadelvű párt és a megyei közgyűlés fényes elégtételt szolgált már az alispánnak és az egész kérdés lekerült volna a napi-rendről, míg a belügyminiszter által kiküldendő közigazgatási bizottság nem hozza meg ez ügyben végleges ítéletét. De előállt Gály Lajos, a vakmerő játékos és levelet írt Tarnay alispánnak.

E levélben ezt írja Gály:

„Berzeviczynek velem szemben elintézetlen ügyei vannak. Berzeviczy György 6200 frttal egy izben tartozott nekem és eljött hozzám, hogy ha nem egészítem ki tartozását 15000 frtra, az egész összeget el fogja tagadni. Én e nyilatkozat után reá néztem és mit tehettem volna egyebet, mint hogy kidobjam.”

Gály e levele nagy konsternációt okozott, és Berzeviczy barátai úgy iparkodnak feltüntetni a levelet, mint egy meghibbant aggyelónék kitérését. Berzeviczy György — mint tudósítónk írja — Budapestre érkezett és becsületbiróságot fog kérni, hogy ügyét megvizsgálja.

Czigánybál.

Akik nélkül nem lehet meg egyetlen egy bál sem, akik annyiszor szolgáltatták a talpalávalót a mulatni vágyó közönségnek, 19-én, kedden ők is kiveszik részüket a

mulatságból. A cigányok tartják táncestélyüket a „Korona“ vendéglő tánctermében. A kedélyesnek ígérkező táncestélyre ugyan csak készülnek derék muzsikusaink s biztosra vesszük, hogy Debraczen mulatni szerető ifjúságának javarésze nem fog elmaradni a pompás mulatságról.

Scha! állarczos bálja.

Holnap este tartja meg Scha! János táncmester állarczos bálját a „Korona“ tánctermében. Az estély 7 órakor kezdődik az állarczosok felvonulásával s vége hossza nem lesz a bohókas, mulatató jeleneteknek. Belépti díj személyenként 2 korona.

Leányrablás.

Petrov Dragomir torontal-járkovácsi szerb legény régóta szemet vetett a szomszéd Kis Margitta községben lakó Vitomirov Deszpotnak tizenhat éves Emilia nevű leányára. Hiába volt azonban minden mesterkedése, a leány tudni sem akart felőle, mert más legénynek adta a szívét, a kivel meg egyezett titokban, hogy elraboltatja magát, a mint már ez szerbeinknél szokasos. Csak hogy az Emilia leányzó gazda nélkül számolt; mert míg szíve választotta a legnagyobb zajjal tette meg a készülődéseket a leány elszöktetésére, ezek a készülődések eljutottak a szerelmes és visszautasított Petrov Dragomir fülebe, a ki három czimborájával szövetkezve kocsióra ült és ott temett Emilia születiké haza előtt, a hol a leány már várt a kis kapuban az igazira. Az est sötétjében nem vette észre, a midőn a legények gyöngéden megragadták és a kocsióra tették, hogy nem jó helyen van, csak mikor már vágtattak a lovak, akkor tudta meg, hogy nem az ő szíve bálványa, hanem a gyűlölt Dragomir a szöktetője. Torkaszakadtából kezdett kiabálni, de betömtek a száját és csak Jarkovácson szabadították föl, a hol Beristoff Lázár házána letették. Itt a szerelmes legény és három kísérője durva erőszakot követtek el a leány erenyessége ellen. Az apa csak harmadnap talált leányára esendőri asszisztencia mellett, a kit aztán hazavitt. — A leányrablót megbüntetés végett fejjelentették a pancsovai kir. törvényszéknél.

x Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét a „Kristály Szt.-Lukácsürdői hegyi-forrás hirdetésére.

Batyumulatság.

febr. 16.

Csinos, szépszámú közönség adott egymásnak találkozót tegnapelőtt este a „Margit“-fürdő disztermében. A Halász-féle söresarnok asztaltársasága tartotta batyumulatságát, T r n k a Gottlieb vetette fel először egy barátságos táncszal egybekötött batyumulatságésméjét, napokkal előtte buzgólkodott érdekében, s az ő érdeme a tegnapelőtti igazi magyaros mulatság

Megelégedetten emlékezhetik vissza erre a kedélyes mulatságra minden jelen volt, fesztelen hamisítatlan jókedv jellemzte mindvégig. Megjelent azon a város mulatni szerető közönségének java része. Zsúfolásig megtelt a terem előkelő polgárok családjával s nem hiányzott a rózsás hangulat sem.

Az izletes vacsora 9 órakor kezdődött, s utána tánczra perdült a fiatalság s egész hajnalig ropta a tánczot rózsásjökedvvel.

A kedélyes mulatságon jelen volt bájos és fiatal kisasszonyok s asszonyok névsorát a következőkép sikerült összeállítanunk:

Asszonyok:

Lehmann Gusztávné, Bisotka Gáborné, Zelinger Edéné, Ungvári Mihályné, özv. Péntek Ferenczné, Lajossy Istvánné, Megyery Gáborné, Szabadosné, Szeghőné, Voczasek Ignáczné, Klein Jakabné, Hoffmann Sándorné, Kiss Ignáczné, Weisz Sámuelné. Knobnak Sámuelné, Biáth Jánosné. (Gesztred), Balázs Józsefné (Botkut), Benzsek Árpádné, Bartha Mihályné, Göcseyné, Gyarmathy Józsefné, Möriz Bertalané, Kernáts Gyuláné, Goldberger Adolfné, Schima Ferenczné, Baylicza Pálné, Schindler Henrikné, Rossy Primóné, Tordai Gáborné, Boros Lajosné, Trnka Gottliebne, Farkas Gézné, Némethy Lászlóné, Csonka Istvánné, Czabán Dánielné, Abaffy Jenőné, Nagy Beláné, Ujlaky Istvánné, Prunyi Istvánné, Pittana Lajosné, Izsépy Gyuláné szül. Kermer Mimi (Eger), Dorsch Hugóné.

Leányok:

Martinek Katinka, Bisotka Rozsi és Juliska, Jóna Mariska, Szeghő Rozika, Steier Helén, Hoffmann Szeréna, Voczasek Karolin, Steier Szeréna, Hauta Ida, Mészáros Ilona, Benedek Ilona, Trnka Vilma, Klein Rozsika, Paezelt Erzsike, Horváth Gizi, Vibiral Mariska, Tordai Margit, Ujvári Ilona, Ujlaky Piroška és Irma, Podolitzky Irma, Benedek Gizi, Möriz Erzsike, Horváth Irén, Paezelt Mariska, Finka Piroška, Schindler Mili, Scafeld Gertrud, Bayicza Gertrud, Bisotka Mariska, Pittana Louise.

A pompás mulatságnak nemesek erkölcsi, de anyagi sikere is fényes volt. A népkonyha javára szétosztott pénz gyűlt be s azonkívül nagymennyiségű, a vacsorából megmaradt ételneműket ajándékozott az emberszerető asztaltársaság a népkonyha céljaira.

Az egyedül elismert kellemes ízű, természetes hasajtó szer a

Ferencz József keserűviz,

miért is általánosan kedvelt és rendkívül népszerűvé vált.

A biztos és tartós hatású Ferencz József keserűvizet 10 világkiállításon 10 aranyéremmel tüntették ki és egy háztartásban sem szabadna hiányoznia.

Játszótér a Nagyerdőn.

Debreczen, február 16.

Csak ma került kezembe a Debreczen folyó hó 7-én megjelent 27-ik száma, melyben fenti czim alatt Horvay Róbert főreáliskolai tanár ur cikket olvasom.

Meglepett engem az, hogy Horvay ur kit én komoly ur embernek ismerem, anélkül, hogy a debreczeni kerékpáros egyesület beadványának tartalmával megismerkedett volna, olyanokat állít, melyek tájékozatlanságát nagyon elárulják.

A debreczeni kerékpáros egyesület ugyanis úgy kérte az 5 hold (s nem 25 hold) területet, hogy annak szelén verseny pályát létesít, belső részt pedig az ifjúságnak s a helybeli tornaegyesületnek gyakorló s játszóterül engedi át. Horvay ur maga is ohajtja a sportteret, de nem az ifjúsági játszóterrel együtt, hanem külön.

Mert 1. „nem tartja lehetőnek, hogy a kerékpárosok nyugodtan gyakorolhassanak, midőn belől néhány csapat s pedig nagy számú csapat ugyanakkor a füles-lapda játékot űzi.“

2. De meg kevésbé tudna felelősséget vállalni, hogy a játék hevében kirepülő lapda után futó fiúk a kerékpár pályára ne lépjenek, azt össze ne lapossák vagy az éppen rohanásban lévő kerékpárosokkal össze ne ütközzenek.

Hát amit itt Horvay ur állít az teljesen ki van zárva, mert:

1. Az 500 méter körületű kerékpár pálya belseje nem egészen 15,000 négyszög méter: ha tehát minden négyszög méterre egy diákot állít, akkor e téren 15,000 diákot állíthat fel. — Ha e téren 500 diák játszik az meg sem látszik, mert e csekély szám e nagy területen elvész, mikor van ott pedig egyszerre 500 diák? soha, csak abban az esetben, ha az összes tanintézetek ifjúságát kivezénylik. — Nem 250 diák játszhatik ott külön csapatokban, hanem igenis legalább 1300 diák 4 csapatban, mert akkor is egy-egy csapatnak 3750 négyszög méter terület jut gyakorlásra, amelyen még 100 méteres futást is rendezhet.

2. Hogy a játszó diákok a gyakorló kerékpárosokkal összeütközzenek: nem létezik. — Mert amint én figyelemmel kísérem a játszó tanuló ifjúságot legkésőbb 7/8 órakor haza vezényelték, a mi helyes is, mert a diáknak akkor már este van; a kerékpáros azonban, ki este 6 óráig hivatásos foglalkozást tölt, csak ekkor indul ki a szabadba, és ez a gyakorló pályára, mikor a diákság onnan már eltávozott; mert bizony egyetlen kerékpáros sem megy gyakorolni, mikor a nap forrón süt, de megyen a kora reggeli órákban, mikor a diák még alszik,

vagy az esti órákban mikor a diák már vacsorál.

Horvay ur aggodalmai tehát legszelídebben is nagyon tulzottak; a mivel a debreczeni kerékpáros egyesület a játszóterét nyári gyakorló helyiségül a debreczeni tornaegyesületnek is díjtalanul át fogja engedni, csak hogy a sportot mindenképpen felvirágoztassa, éppen Horvay urnak a tornaegyesület művezető titkárnak lehet legkevesebb oku oly aggodlmakat hangoztatni, melyek amibár a valóságban nem léteznek, de a melyek a debreczeni kerékpáros egyesület által kitézött nemes ezélt akadályozni alkalmasak. Ellenkezőleg Horvay urnak, mint a sport lelkes barátjának mindent el kellene követnie, hogy a „Sporttér“ létesüljön, mert ha ez tényleg meg lesz, s feltéve, de meg nem engedve, hogy az általa hangoztatott bármely aggodalom tényleg constatatátnak is, akkor is lenne idő annak orvoslására; a fődolog az, hogy a Sporttér meglegjen.

Sportbarát.

Nyilt-tér.

„Trilby” perszjo

Raktár:

Komlóssy Lajosnál

előbb

Szabó Zsigmond

Debreczen, Piacz és Hatvan-utca sarok.

Kiadó ház és udvar.

Hatvan-utcán, a legnagyobb forgalmu helyen egy **egész ház udvarral, bolthelyiséggel, istállóval** — kisvendéglőnek nagyon alkalmas — **május 1-től kiadó.**

Értekezhetni **Turay Faraas** irodájában.

A Közgazdasági bank részvénytársaság IX. évi rendes közgyűlését

1901. évi márczius 3-án, d. e. 11 órakor tartja meg Debreczenben, a Kereskedő társulat háza dísztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társulat penztáránál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1901. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán
3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztása és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag,
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az intézeti hivatalnokok és szolgák nyugdíjazására vonatkozó szabályzat tárgyalása.
6. Az igazgatóság, igazgató tanács és felügyelő bizottság díjazásának megállapítása 3 évre.
7. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett 3 igazgatósági tag helyének 3 évre leendő betöltése.
8. Az igazgató tanácsból sorrend szerint kilépett 6 tag helyének 3 évre leendő betöltése.

Debreczen, 1901. évi febr. 11-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

JEGYZET. Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a részvényesek rendelkezésére áll.

Eladó szőlőskertek.

A homokkertben egy hold 754 négyszögletes terület felszereléssel. Egy másik szőlő az újkertben 1/2 kerti nyilas szintén felszereléssel szabad kézből eladók. Értekezhetni Nyugati-u. 48.

Női kalap készítésben

ügyes kézi leányok, kik az eladásban is némi jártassággal bírnak, elfogadtatnak **Rózsa Lajos** nődivat termében.

Nagy Block naptárak,

rendkívül praktikusak 1901. évre 40 krért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok**Szent-Anna pusztai homoki szőlő telepünkről.**

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Veres Kadarka 98-ról	1.20 „
Asztali siller	70 „
Nagy burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen, Tisza palota
valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazatik köszvényéknél, csúznál és meghűléseknél. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Meghívás.**A debreczeni faáruraktár szövetkezet**

1901. évi márczius hó 3-án, délután 3 órakor

a »Takarék és Hitelintézet« Csapó-utca 4 sz. házában tanácsstermben tartja

VIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés és az 1900. évi zárszámadás előterjesztése.
  2. A felügyelő bizottság jelentése.
  3. Az 1900. évi veszteség feletti határozat.
  4. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása feletti határozat hozatal.
  5. Az igazgatóság előterjesztése a szövetkezet felosztása tárgyában, a felszámoló kirendelés és az ezzel kapcsolatos intézkedések feletti határozat hozatal.*
  6. Esetleges indítványok.
  7. A közgyűlés jegyzőkönyve hitelesítésére bizottság kiküldése.
- Kelt Debreczenben, az 1901. évi február hó 15-ik napján tartott igazgatósági üléséből.

Serly Ede
ig. elnök.

Dr. Szűcs Géza
ig. jegyző.

* Alapszabályok 29 §. Az alapszabályok módosítását, megváltoztatását a szövetkezet tartamának meghosszabbítását, részvénytársasággá átalakulását, más társasággal való egyesülését, vagy a szövetkezet felosztását illető határozatok érvényességéhez az összes tagok legalább kétharmadának jelenléte szükséges, kik az összes üzletrészeknek legalább háromnegyedet (3/4) képviselik.

Figyelmeztetnek a tagok, hogy az évi mérleg és zárszámadás, továbbá a zárszámadás idején beirt tagok számáról, valamint a múlt évben be és kilépett tagok s üzletrészeik számáról szóló számadások a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet telephelyén (Homokkert 253 sz.) levő üzleti helyiségben a hivatalos órákban d. e. 8—2-ig és délután 2—5-ig megtekinthetők s azoknak egy nyomtatott példányát ugyanott átvehető.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebing tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig Moorhof tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Weinlechner tanár által gyakran használtak és legjobban ajánljatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triesztben.

Kufeké-féle gyermeklisztje

Magyarország, Auszria, Németország, saj. legelső hozzáértői ajánlják
Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és bélébeteg gyermekeknek
Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és a gyárnál R. KUFEKE. WIEN, VI/2

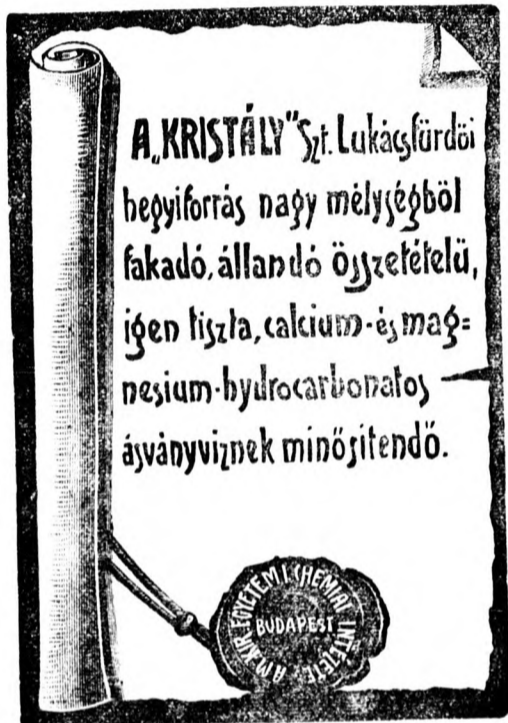
12429 13424

1900.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező a kiskoru Bayk—Szilágyi testvérektől vett a debreczeni 51 sz. tjkvben A + 8342 hrsza. felvett majorsági föld az **1901. évi február hó 20-án** a városháza nagy tanács termében **d. e. 9 órakor** megartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznabérbe fog adatni. Árverelni szándékozók tartoznak a 400 koronában megállapított kikiáltási ár 10 %-át az árverelő bizottság kezébe letenni.

Debreczen, 1901. január 22.

A városi tanács.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz.
 Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az arc szépsége

a legbiztosabban elérhető és ápolható a

**Leichner-féle
Fettpuder****Leichner-féle Hermelin és Aspasia rizspor által.**

Ezen hírneves arczporok a legelőkelőbb női körökben, elsőrangú művésznők között előszeretettel használtatnak, mert az arczbőrnek rózsát, virágzó, üde színt adnak és a rizspor használata észrevehetetlen. Kapható csak zárt dobozokban a gyárban Berlin Schutzenstrasse 31. és minden illatszertüzletben.

L. Leichner Berlin, a kir. színház szállítója,

az éremkiosztó bizottságnál alelnök volt a párisi világkiállításon 1900.

Nekülözhetlen és felülmulhatlan, hatásában csalhatatlan.

Világezzik, kivitel minden országba.

Chief-Office 48. Brixton-Road. London S W.

A legme-bizhatóbb, legjobb s az egész világban dicsért és legkeresettebb házszer a gyógyszerész

A Thierry balzsama.

Felülmulhatatlan minden mell, tüdő, máj és gyomor bajokban, valamint minden belső betegségnek. Külsőleg a legeredményesebb

— sebgyógyítószér. —

Csak akkor valódi, ha az üvegen, az egész művelt világon bejegyzett zöld »APACZA« védjegy van és ha az ön elzáron a czég, valamint a szók: **Allein echter** bepréseve látszik. Évi termelés behizonyíthatólag 6 millió üveg. Postán, bérmentes szétküldés, 12 kis üveg vagy 6 dupla üveg **4 korona**. Egy próba üveg használati utasítással és a főraktárak jegyzékével **1 kor. 20 fillér**. — Szétküldés az összeg előzetes beküldése mellett

A. Thierry centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik).

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyhatású. Operációkat többnyire feleslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves nehéz rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus hatású és mindenféle gyuladásoknál, sebeknél gyorsan enyhíti és eloszlatja a fájdalmakat, biztosan eltávolítja az idegen anyagokat. Egy tégely az összeg előzetes beküldése mellett **1 kor. 80 fillér**. Nagyobb rendelmenynél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100.000 tégely.

Mindkét szerről egész könyvtár áll, elismerő és köszönő iratokból, a föld minden országából rendelkezésre. Kerülendők az utánzatok és vigyázni kell a tégelyen beégetett cégre: „Apotheke zum Schutzensel des A. Thierry». A hol főraktár nincs, ott directe kell rendelni, nehogy hamisításokat szerezzenek be. A cím a következő:

Apotheker **A. 'Thierry' Fabrik Pregradában**
Rohitsch-Savanyukut mellett.

(A es. k. állami hivatalnokok szövetségének szállítója.)
(Contractor of the War-Office and The Admiralty, LONDON.)

Női és férfi ruhák Festése és tisztítása

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
 kelmefestő és tisztító intézetében
 eszközöltetik:

DEBRECZEN,**Széchenyi-utca 42.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.